

University of Groningen

Heart disease in women and men

van der Ende, Maaïke Yldau

DOI:
[10.33612/diss.103508645](https://doi.org/10.33612/diss.103508645)

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2019

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):
van der Ende, M. Y. (2019). *Heart disease in women and men: insights from Big Data*. [Thesis fully internal (DIV), University of Groningen]. Rijksuniversiteit Groningen. <https://doi.org/10.33612/diss.103508645>

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

APPENDIX

Dankwoord

Curriculum Vitae

List of publications

DANKWOORD

Lieve lezer,

In de afgelopen vier jaren van mijn promotietraject heb ik naar schatting ruim twaalfhonderd uur in de trein of bus gezeten. Dit komt neer op dik anderhalve maand non-stop reizen. Of op dertig werkweken van veertig uur. Al dit reizen heeft ervoor gezorgd dat ik altijd naar iedereen toe kon én datgene kon doen waar ik dankbaar voor ben. Dat maakt mij een gelukkig mens.

Zo heb ik menig uur afgereisd om in Groningen aan mijn onderzoek te werken. Voor motiverende en inspirerende afspraken met een (co)promotor, voor het sparren en samenwerken met een fijne collega of voor het bespreken van andere belangrijke 'levenszaken' onder het genot van een goede cappuccino. Jullie hebben mij weten te enthousiasmeren voor zowel de cardiologie als de epidemiologie en ik denk dat mijn proefschrift hier een mooie combinatie van is geworden. Mijn dank is groot!

Bedankt ook als u diegene bent, die in de leescommissie zit en tijd heeft gemaakt in zijn drukke agenda om dit proefschrift te beoordelen. Of als u een van de deelnemers bent van Lifelines of de UK Biobank; zonder u was dit proefschrift niet tot stand gekomen.

Of je nou een vriend bent van vroeger, van tijdens het eerste jaar geneeskunde, van de coschappen, van onderzoek of van sporten. Of wij nou op tienertour gingen toen we veertien waren, tegelijkertijd deelnamen aan de decentrale selectie, samen al borrelend, etend en theedrinkend de bachelor zijn doorgekomen, elkaar door de epidemiologie cursussen heen sleepten, samen regelmatig tijd op het water of op de fiets doorbrachten of naar afgelegen plekken op de wereld reisden; wat bijzonder dat ik onderdeel mag zijn van jouw leven!

Bedankt als jij met mij keer op keer bent afgereisd naar verschillende binnen- en buitenlandse havens. Er wordt regelmatig tegen mij gezegd: "Jij moet zeilen wel heel leuk vinden". Dat klopt! En de mensen met wie ik zeil ook! Door jullie kon ik op de maandagen met nieuwe energie én een bruin hoofd weer hard aan het werk.

Of je nou mijn moeder bent met de nuchtere blik, de harde lach en de oneindige support. Of mijn vader met een eindeloos vertrouwen en interesse en sportieve opvlammingen op het ijs. Of als jij een van de zussen bent met wie ik de Noordzee trotseer, zwetend bergen in Oostenrijk beklim, maar ook waarbij één blik genoeg is om te zien hoe jij je

voelt en andersom. Geen woorden kunnen beschrijven hoe trots ik op jullie ben! Lieve aanhang, wat zijn jullie een mooie aanvulling op onze familie. Ik kan niet wachten op alle mooie momenten die we nog samen gaan beleven!

Tot slot, bedankt Groningen! Niet omdat je in zo'n uithoek ligt, maar wel omdat er niks boven je gaat!

Yldau

CURRICULUM VITAE

Maaïke Yldau van der Ende was born on March 10th, 1993 in Emmeloord, the Netherlands. When she was 9 years old she moved with her parents and two sisters to Lemmer and later on she attended secondary school in Sneek at RSG Magister Alvinus. In 2011, she graduated Gymnasium (cum laude), after which she started Medical school at the University of Groningen. During her bachelor's degree, Yldau gained interest in cardiovascular research and combined the regular university program with research at the department of cardiology under supervision of cardiologist prof. dr. Pim van der Harst. After achieving her Bachelor's degree, Yldau began her scientific master's project in Pim's research group and successfully applied for a personal MD PhD grant. This allowed her to pursue a PhD degree while simultaneously completing her master's studies in Medicine. Since the epidemiological character of her research and Yldau her interest in public health, Yldau also started and completed the Epidemiology B program (Ma + PhD) during these years, under supervision of epidemiologist prof. dr. Harold Snieder. Her PhD project resulted in this thesis, entitled "Heart Disease in Women and Men. Insights from Big Data", which she plans to defend on December 18th, 2019.

LIST OF PUBLICATIONS

Zwartkruis VW, Groenewegen A, Rutten FH, Hollander M, Hoes AW, van der Ende MY, van der Harst P, Cramer, van der Schouw YT, Koffijberg H, Rienstra M, de Boer RA. Development of the RED-CVD questionnaire: a questionnaire-based screening tool to detect previously unrecognized cardiovascular disease in primary care. Submitted

Hendriks T, van der Ende MY, van Dijk R, Prakken NHJ, Verweij N, Vliegenthart R, Oudkerk M, van der Harst P. Improving indexation of left ventricular volumes using lean body mass and RR-interval. Submitted

van der Ende MY, Waardenburg IE, Lipsic E, Snieder H, van der Harst P. The effect of feedback on cardiovascular risk factors on optimization of primary prevention: a population based cohort study. Submitted

Ntalla I, Weng LC, Cartwright JH, ..., van der Ende MY et al. Multi-ancestry GWAS meta-analysis of the electrocardiographic PR interval identifies 210 loci underlying cardiac conduction. Submitted

van der Ende MY, Hendriks T, van de Vegte YJ, Lipsic E, Snieder S, van der Harst P. The Groningen Electrocardiographic Criteria for Left Ventricular Hypertrophy: a Sex-Specific Analysis. Submitted

van der Ende MY, Luis Eduardo Juarez-Orozco, Waardenburg IE, Lipsic E, Schurer RAJ, van der Werf HW, Benjamin EJ, van Veldhuisen DJ, Snieder H, van der Harst P. Sex-based differences in unrecognized myocardial infarction. Submitted

De las Fuentes, Sung YJ, Noordam R, ..., van der Ende MY et al. Gene-educational attainment interactions in a multi-ancestry genome-wide meta-analysis identify novel blood pressure loci. Submitted

Said MA, van de Vegte YJ, Zafar MM, van der Ende MY, Rajab GK, Verweij N, van der Harst P. Contributions of interactions between lifestyle and genetics on coronary artery disease risk. *Current Cardiology Reports*, 2019

Hendriks T, Said MA, Janssen LMA, van der Ende MY, van Veldhuisen DJ, Verweij N, van der Harst P. Effect of systolic blood pressure on left ventricular structure and function: a Mendelian randomization study. *Hypertension*, 2019.

Kilpeläinen RO, Bentley AR, Noordam R, ..., van der Ende MY et al. Multi-Ancestry Study of Blood Lipid Levels Identifies Four Loci Interacting with Physical Activity. *Nature Communications*, 2019.

Sijtsma A, Alingh R, van der Ende MY, Hartman MHT, van der Harst P, van Dis I. Prevalentie van risicofactoren voor hart- en vaatziekten op basis van het Lifelines cohort. *Cijferboek Hartstichting*, 2018.

Van der Ende MY, Hartman MHT, Schurer RAJ, van der Werf HW, Lipsic E, Snieder H, van der Harst P. De prevalentie van het stille hartinfarct en de associatie met mortaliteit. *Huisarts en Wetenschap*, 2018.

Van Der Ende MY, Hendriks T, van Veldhuisen DJ, Snieder H, Verweij N, van der Harst P. Causal Pathways from Blood Pressure to Larger QRS Amplitudes: a Mendelian Randomization Study. *Scientific Reports*, 2018.

Van der Ende MY, Said MA, van Veldhuisen DJ, Verweij N, van der Harst P. Genome-wide studies of heart failure and endophenotypes: lessons learned and future directions. *Cardiovascular Research*, 2018.

Van der Ende MY, Siland JE, Snieder H, van der Harst P, Rienstra M. Population-based values and abnormalities of the electrocardiogram in the general Dutch population: The LifeLines Cohort Study. *Clinical Cardiology*, 2017.

Van der Ende MY, Hartman MHT, Schurer RAJ, van der Werf HW, Lipsic E, Snieder H, van der Harst P. Prevalence of electrocardiographic unrecognized myocardial infarction and its association with mortality. *The international Journal of Cardiology*, 2017.

Van der Ende MY, Hartman MH, Hendriks T, van der Werf HW, Lipsic E, van der Harst P. Left ventricular ejection fraction and mortality in patients with ST-elevation myocardial infarction and bundle branch block. *Coronary Artery Disease*, 2017.

Hendriks T, Hartman MHT, Vlaar PJJ, Prakken NHJ, van der Ende MY, Lexis CPH, van Veldhuisen DJ, van der Horst ICC, Lipsic E, Nijveldt R, van der Harst P. Predictors of left ventricular remodeling after ST-elevation myocardial infarction. *The International Journal of Cardiovascular Imaging*, 2017

Van der Ende MY, Hartman MH, Hagemeyer Y, Meems LM, de Vries HS, Stolk RP, de Boer RA, Sijtsma A, van der Meer P, Rienstra M, van der Harst P. The LifeLines Cohort Study: Prevalence and treatment of cardiovascular disease and risk factors. *The international Journal of Cardiology*, 2017.